

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Nadejda Toma și Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin și de inculpatul Samson Grigorii și avocatul acestuia, Grigoraș Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2016, în cauza penală în privința lui

Samson Grigorii Nicolai, născut la 25.07.1990, originar și domiciliat or. Nisporeni, str. Trandafirilor 17,

și

Oancea Cristina Veaceslav, născută la 06.11.1992, originară din sat. Găureni, r-nul Nisporeni, domiciliată în or. Nisporeni, str. Ion Creangă 2, de facto locuiește în or. Nisporeni, str. Viilor 14.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.12.2014 – 21.08.2015 (prima instanță);

2. 07.10.2015 – 10.06.2016 (instanța de apel);

3. 09.08.2016 – 05.10.2016 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 21 august 2015, procesul penal în privința inculpaților Samson Grigorii și Oancea Cristina în baza art. 217/1 alin. (3) lit. b), e), f), 322 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că inculpații Samson Grigorii și Oancea Cristina, au fost învinuiți de către organul de urmărire penală de faptul că, la 10.05.2014, ora 15:30, fiind efectuată de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, percheziția corporală a deținutului Samson Gr., la finele întrevederii de scurtă durată a acestuia cu soția sa, Oancea C. s-a depistat la acesta un pachet din material polimeric de culoare galben-transparent, o seringă medicală de unică folosință capacitatea de 20 ml., două „bile” din material polimeric transparent, în care se afla o masă vegetală uscată, de culoare verde, mărunțită, cu miros specific, asemănător cu cel de cânepă.

Conform concluziei raportului de constatare tehnico-științifică nr. 4444 din 20.05.2014, masele vegetale de culoare verde, mărunțită, uscată, prezentată la examinare într-un pachet din material polimeric de culoare galben-transparent (21,20 grame), într-o seringă medicală de unică folosință cu capacitatea de 20 ml. (16,72 grame) și în două „bile” din material polimeric transparent (19,42 grame și 4,50 grame), depistate și ridicate

la 10.05.2014 de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, reprezintă marihuană, care face parte din categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice - marihuana constituie 61,84 gr. (stare uscată), care conform Hotărârei de Guvern nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă substanțe narcotice în proporții mari.

Inculpații au fost învinuiți în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217/1 alin. (3) lit. b), e), f), 322 alin. (1) Cod penal - păstrarea substanțelor narcotice în proporții mari, de două persoane, pe teritoriul instituțiilor penitenciare, săvârșite în scop de înstrăinare, substanțe care au fost transmise tănuț de la control deținutului în penitenciar.

2.1. În ședința de judecată s-a constatat că, la 10.05.2014, ora 15:30, fiind efectuată de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, percheziția corporală a deținutului Samson Grigorii, la finele întrevederii de scurtă durată a acestuia cu soția sa, Oancea Cristina, la el s-a depistat un pachet din material polimeric de culoare galben-transparent, o seringă medicală de unică folosință cu capacitatea de 20 ml., două „bile” din material polimeric transparent, în care se afla o masă vegetală uscată, de culoare verde, mărunțită, cu miros specific, asemănător cu cel de cânepă. Oancea Cristina nu a fost prezentă la efectuarea percheziției lui Samson Grigorii. În cadrul efectuării percheziției corporale a lui Oancea Cristina, atât la trecerea punctului de control, cât și la finele întrevederii, nu au fost depistate nici un fel de obiecte sau substanțe interzise.

3. Procurorul a atacat cu apel sentința, solicitând casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie condamnați:

- Oancea Cristina în baza art. 217/1 alin. (3) lit. b), e), f) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice pe termen de 5 ani, în baza art. 322 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice pe termen de 5 ani. Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa numită să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani;

- Samson Grigori în baza art. 217/1 alin. (3) lit. b), e), f) Cod penal la 4 ani închisoare, în baza art. 322 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice pe termen de 5 ani. Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa numită, să-i fie adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03.11.2010 de 8 ani și 6 luni închisoare, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice pe termen de 5 ani.

În motivarea apelului a indicat:

- prima instanță eronat a concluzionat, că au fost încălcate procedura și termenele de sesizare despre comiterea infracțiunii, deoarece la data de 10.05.2015, după depistarea infracțiunii la fața locului a fost chemată grupa operativă a IP Rezina, care a și efectuat cercetarea la fața locului, fapt confirmat prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.05.2015, astfel fiind sesizat organul de urmărire penală despre comiterea infracțiunii;

- procesul-verbal de percheziție și ridicare nr. 213 din 10.05.2015 cu fototabele, au fost întocmite corect de către colaboratorii instituției penitenciare;

- instanța de fond neîntemeiat a exclus din probatoriu raportul de constatare tehnico-științifică nr. 4444 din 20.05.2014, deoarece a fost întocmit în conformitate cu normele legale, iar explicația instanței precum că ar fi fost necesar de prezentat din partea acuzării un raport de expertiză judiciară a substanțelor depistate la Samson Gr. este lipsită de suport juridic, or conform art. 143 Cod de procedură penală, nu se regăsește obligativitatea efectuării unei expertize judiciare în cazul infracțiunilor ce țin de circulația ilegală a substanțelor narcotice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2016, pronunțată integral la 08 iulie 2016, apelul procurorului a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

- Samson Grigorii a fost condamnat în baza art. 217/1 alin. (3) lit. e), f) Cod penal la 4 ani închisoare, iar conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată, a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03.11.2010, stabilindu-i inculpatului pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis;

- Samson Grigorii a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal, din motiv că lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii;

- Oancea Cristina a fost achitată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217/1 alin. (3) lit. b), e), f), 322 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpată.

4.1. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat, că de către organul de urmărire penală inculpații Samson Grigorii și Oancea Cristina au fost învinuiți pentru faptul, că la 10.05.2014, ora 15:30, fiind efectuată de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, percheziția corporală a deținutului Samson Gr., la finele întrevederii de scurtă durată a acestuia cu soția sa, Oancea C., s-a depistat la acesta un pachet din material polimeric de culoare galben-transparent, o seringă medicală de unică folosință cu capacitatea de 20 ml., două „bile” din material polimeric transparent, în care se afla o masă vegetală uscată, de culoare verde, mărunțită, cu miros specific, asemănător cu cel de cînepă.

Conform concluziei raportului de constatare tehnico-științifică nr. 4444 din 20.05.2014, masele vegetale de culoare verde, mărunțită, uscată, prezentată la examinare într-un pachet din material polimeric de culoare galben-transparent (21,20 g), într-o seringă medicală de unică folosință capacitatea de 20 ml. (16,72 g) și în două „bile” din material polimeric transparent (19,42 g și 4,50 g), depistate și ridicate la 10.05.2014 de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, reprezintă marihuană, care face parte din categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice - marihuana constituie 61,84 g (stare uscată), care conform Hotărârii de Guvern nr. 79 din 23.01.2006, privind aprobarea listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă substanțe narcotice în proporții mari.

Totodată, la 10.05.2014, ora 15:30, fiind efectuată de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, percheziția corporală a deținutului Samson Gr., la finele întrevederii de scurtă durată a acestuia cu soția sa, Oancea C., la el s-a depistat un pachet din material polimeric de culoare galben-transparent, o seringă medicală de unică folosință capacitatea de 20 ml., două „bile” din material polimeric transparent, în care se afla o masă vegetală uscată, de culoare verde, mărunțită, cu miros specific, asemănător cu cel de cînepă. Oancea C. nu a fost prezentă la efectuarea percheziției lui Samson Gr. În cadrul efectuării percheziției corporale a lui Oancea C., atît la trecerea punctului de

control, cât și la finele întrevederii, nu au fost depistate nici un fel de obiecte sau substanțe interzise.

4.2. Instanța a argumentat soluția prin faptul că, instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor, a făcut concluzii eronate cu referire la circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea adusă inculpaților.

În acest sens, instanța de apel a conchis că probatoriul administrat în cauză și verificat în ședința de judecată, nu demonstrează vinovăția lui Oancea Cristina în baza art. 217/1 alin. (3) lit. b), e), f), 322 alin. (1) Cod penal și, respectiv, lui Samson Grigorii în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, că nevinovăția lor, cât și vinovăția lui Samson Grigorii în baza art. 217/1 alin. (3) lit. e), f) Cod penal s-a dovedit prin declarațiile inculpaților, ale martorilor Rotari O., Bargan I., Marchitan M., Maximov E., Carpovici V., Cemîrtan R., Godonoagă – Curti I., Stancu P., Stavilă I. și Negară A., cât și prin materialele cauzei.

Instanța a menționat că, la intrarea în penitenciar, inculpata Oancea C. a fost percheziționată cu ajutorul detectorului și în urma percheziției nu s-au depistat asupra ei substanțe interzise, fapt confirmat de către angajații penitenciarului Marchitan M. și Godonoagă - Curti I., care au relatat că Oancea era îmbrăcată în blugi și o scurtă subțire, au aplicat detectorul de metal și au percheziționat-o pe toate părțile corpului și nu au avut suspiciuni. Totodată, alți angajați ai penitenciarului care au supravegheat întâlnirea dintre Oancea C. și soțul său, Samson Gr., au relatat că în perioada întâlnirii Samson Gr. a ieșit de mai multe ori în coridor la fumat.

Martorul Rotari O., a relatat că după plecarea lui Oancea C. din celula de întrevederi, a observat suspiciuni la Samson Gr. și atunci a efectuat percheziția în privința lui, în urma căreia s-au depistat stupefiante, iar în coletul lui Oancea C. nu a găsit nimic suspect, coletul a fost lăsat în coridor, iar în camera de întrevedere la fel nu a depistat nimic suspect.

În context, instanța a conchis, că Oancea C. nu a adus în acea zi stupefiantele pentru Samson Gr., iar faptul că după plecarea ei asupra lui Samson Gr. au fost depistate stupefiante, nu poate servi drept temei pentru învinuirea inculpatei Oancea C. pentru faptul circulației ilegale a substanțelor narcotice și transmiterii ilegale a unor obiecte interzise persoanelor deținute în penitenciar.

De asemenea, Colegiul a relevat că, la urmărirea penală nu a fost verificată versiunea aducerii stupefiantelor și plasării lor în preajma celulei de întrevedere a deținuților de către alte persoane. Înregistrarea video din perioada indicată nu s-a păstrat și nu a putut fi posibilă o vizionare a ei.

Colegiul a conchis, că în urma percheziției efectuate de către angajații penitenciarului asupra lui Oancea C. nu s-a depistat ceva suspect în coletul adus de ea. Pe parcursul întrevederii (4 ore), deținutul Samson Gr. ieșea din camera de întrevederi, iar coletul s-a aflat în coridorul în care aveau acces și alți deținuți, cât și angajații penitenciarului.

Cu referire la încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale în cadrul procesului penal, instanța de apel a relevat, că la finisarea urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței instanței de fond, partea apărării nu a contestat legalitatea actelor procedurale adoptate în cauză, care reflectă mijloacele de probă și procedeele probatorii.

Instanța de apel a menționat, că vinovăția inculpatului Samson Gr., s-a dovedit prin procesul-verbal de percheziție nr. 213 din 10.05.2014, în cadrul căruia de la inculpat au fost ridicate masă vegetală uscată, de culoare verde mărunțită, cu miros specific asemănător cu cel al cînepei, fapt confirmat de către martorii Rotari O., Bargan I., Marchitan M., Maximov E. și Cemîrtan R.

La individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de cerințele art. 16, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei, inculpatul a comis infracțiunea în stare de recidivă, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel stabilindu-i inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare, considerând că reeducarea lui e posibilă doar în condiții de detenție.

5. Decizia este atacată cu recurs ordinar de către procuror la 12 iulie 2016, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

În motivarea recursului se indică, că în dosar există probe care demonstrează vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate și anume declarațiile martorilor Rotari O., Bargan I., Marchitan M., Maximov E., Carpovici V., Cemîrtan R., Godonoagă – Curti I., cât și prin materialele cauzei, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere eronată.

5.1. De asemenea, decizia este atacată cu recurs ordinar și de inculpatul Samson Grigorii și avocatul său, Grigoraș Constantin, la 28 iulie 2016, care solicită casarea parțială a acesteia, în partea condamnării inculpatului în baza art. 217/1 alin. (3) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte, cu dispunerea achitării inculpatului.

În motivarea recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală, că în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, indicând următoarele argumente:

- în dosar nu există probe ce dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, deoarece probele care au stat la baza deciziei de condamnare nu sunt pertinente și concludente, fiind administrate cu încălcarea legislației procesual penale;

- nu s-a demonstrat prin probe că masa verde uscată depistată la inculpat este substanță narcotică, circulația căreia ar fi interzisă, că inculpatul a avut scopul de înstrăinare sau transmitere a substanțelor interzise, deoarece la materialele cauzei lipsește raportul de expertiză judiciară. Astfel, instanța de apel neîntemeiat a pus la baza deciziei de condamnare raportul de constatare tehnico-științifică nr. 4444 din 20.05.2014, raport, care nu a fost admis ca probă de instanța de fond, deoarece a fost încălcat dreptul la apărare al bănuiților de a pune întrebări față de experți;

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 142-145 Cod de procedură penală și de hotărârea Plenului CSJ nr. 2 din 26.12.2005, care stipulează cazurile în care este necesară efectuarea expertizei judiciare printre care și stabilirea substanțelor narcotice, astfel pronunțând o decizie de condamnare nemotivată;

- procesul-verbal de percheziție din 10.05.2014 nu putea fi pus la baza deciziei de condamnare, deoarece era ilegal și urma a fi exclus ca probă de către instanța de apel, dat fiind că nu a fost autorizată legalitatea percheziției de către judecătorul de instrucție;

- ordonanța de punere sub învinuire din 01.07.2014 în privința lui Samson Gr. urmează a fi declarată nulă, deoarece a fost emisă contrar prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, procurorul a omis termenul legal de 3 luni, astfel toate actele ulterioare fiind lovite de nulitate.

Astfel, recurentul concluzionează că, actele de procedură penală au fost administrate contrar prevederilor art. 94 Cod de procedură penală, astfel atrag nulitatea lor în sensul art. 251 Cod de procedură penală și nu puteau fi admise în calitate de probă.

6. Asupra recursului declarat de procuror au depus referințe avocatul Grigoraș Constantin și persoana achitată Oancea Cristina, pronunțându-se pentru inadmisibilitatea

acestui, din motiv că temeiul invocat de recurent nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Recurenții au invocat în recursuri ca temei de casare pct. 6), 8), 12) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, precum că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, în acțiunile inculpatului Samson Gr. nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, însă, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurenți.

Potrivit textelor recursurilor, recurenții critică aprecierea probelor, astfel Colegiul penal reține, că instanța de apel judecînd cauza, a verificat și a apreciat probele în ședința de judecată, în conformitate cu prevederile art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală, a stabilit toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia cu privire la vinovăția lui Samson Grigorii în baza art. 217/1 alin. (3) lit. e), f) Cod penal, cît și nevinovăția lui Oancea Cristina în baza art. 217/1 alin. (3) lit. b), e), f), 322 alin. (1) Cod penal și a lui Samson Grigorii în baza art. 322 alin. (1) Cod penal.

Instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurenți, menționate la pct. 5, 5.1. din decizie, privind vinovăția și nevinovăția inculpaților, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora aceasta le-a dat o motivare argumentată și expusă la pct. 4.2, soluție, care este susținută și de instanța de recurs, și a cărei reluare nu se mai impune. În această ordine de idei, Colegiul penal apreciază critic argumentele recurenților, deoarece asupra acestora s-a expus argumentat instanța de apel în decizia sa.

De asemenea, Colegiul constată că, instanța de apel a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, și-a motivat soluția adoptată în baza probelor administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, fapt reflectat în procesul-verbal al ședinței de judecată, astfel conținutul deciziei corespunde prevederilor legale.

La fel, instanța de recurs menționează, că dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, nu se conține în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, de aceea criticile formulate de recurenți în acest sens nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării hotărîrii recurate, ca fiind ilegală.

Colegiul penal relevă, că este neîntemeiat argumentul avocatului că acțiunile inculpatului Samson Gr. nu întrunesc elementele infracțiunii, deoarece potrivit probelor administrate și obiectiv apreciate de instanța de apel, vinovăția lui a fost pe deplin dovedită și acțiunile dînsului corect au fost calificate în baza art. 217/1 alin. (3) lit. e), f) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs remarcă, că partea apărării nu a contestat acțiunile organului de urmărire penală conform art. 313 Cod de procedură penală, privind înlăturarea pretinselor încălcări procedurale.

În atare circumstanțe, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se impune soluția inadmisibilității recursurilor înaintate în prezenta cauză, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin și de inculpatul Samson Grigorii și avocatul acestuia, Grigoraș Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2016, în cauza penală în privința lui *Samson Grigorii Nicolai și Oancea Cristina Veaceslav*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 octombrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Nadejda Toma

Vladimir Timofti